

prima instanță: L. Brînza

nr. 3ra-1429/16

instanța de apel: M. Ciugureanu, N. Traciuc, Șt. Niță

ÎNCHEIERE

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Ion Druță

Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a republicii Moldova

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Radion Casîm împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și menținută hotărârea primei instanțe

constată:

La 30 martie 2015, Radion Casîm a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrative.

În motivarea acțiunii a invocat că beneficiază de pensie pentru limită de vârstă începând cu 02 octombrie 2014.

Afirmă că mărimea pensiei stabilită de către Casa Națională de Asigurări Sociale a fost calculată incorect și contrar prevederilor art. 53 din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Astfel susține că conform art. 53 din legea menționată, pensia pentru limita de vârstă se determină prin cumularea drepturilor la pensie din perioada anterioară și cea posterioară intrării în vigoare a prezentei legi. Anexa nr. 4 a legii nominalizate prevede formula de calculare a pensiei pentru limită de vârstă, în condițiile art. 53 alin. (1), formulă care a fost ignorată la calcularea mărimii pensiei de către pârât, inclusiv prin stabilirea incorectă a coeficientului individual ca pensionar.

Menționează că de către pârât, nu a fost luat în calcul salariul obținut în cadrul cooperativei „Sozidateli” confirmat prin certificatul despre salariu nr. 9/02 din 25 februarie 1995, eliberat de întreprinderea respectivă.

Consideră că i s-a stabilit incorect pensia în mărime de 1466,78 lei, fapt cu care nu este de acord, deoarece consideră că mărimea pensiei nu a fost calculată corect.

Subliniază că la 03 februarie 2015 a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cererea prealabilă, solicitând recalcularea mărimii pensiei care i se cuvine luând în considerație perioada activității sale și salariul obținut în cadrul cooperativei „Sozidateli” în perioada anilor 1990-1994, cu includerea venitului mediu asigurat pentru perioada respectivă conform certificatului nr. 9/02 din 25 februarie 1995, ce confirmă venitul asigurat.

Menționează că prin răspunsul nr. 146/15 din 26 februarie 2015, recepționat la 02 martie 2015, cererea a fost respinsă. Din conținutul răspunsului respectiv Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că salariul obținut de către reclamant la cooperative „Sozidateli” în perioada ianuarie 1990 - decembrie 1994, confirmat prin certificatul cu privire la salariu nr. 9/02 din 25 februarie 1995 pentru perioada respectivă, eliberat de cooperativa „Sozidateli” nu poate servi temei pentru calcularea pensiei, deoarece pe certificatul respective este aplicată ștampila fostei „RSSM”.

Mai invocă că nu este de acord cu argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale expuse în răspunsul din 26 februarie 2015 și îl consideră un răspuns ilegal, care contravine prevederilor Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Remarcă că stagiul de cotizare real se confirmă prin înscrisurile din carnetul de muncă, făcute de către angajator, iar venitul său asigurat pentru perioada sus-numită se confirmă prin certificatul eliberat de întreprinderea respectivă, semnat de conducător și contabilul-șef care a fost eliberat în baza informațiilor și datelor conținute în cărțile de salariu, borderouri de plată, tabele de pontaj etc., care se păstrează în arhiva cooperativei „Sozidateli”, fapt despre care Casei Naționale de Asigurări Sociale a fost informată.

Menționează că veridicitatea datelor incluse în certificatul cu privire la salariu nr. 9/02 din 25 februarie 1995 eliberat de către angajator cooperativa „Sozidateli” se confirmă prin cărțile de salarii, borderouri de plată, tabele de pontaj pentru perioada respectivă, care se păstrează la fosta administrație a cooperativei și care a fost verificată de către reprezentanții Casei Naționale de Asigurări Sociale fapt confirmat prin Actul de verificare din 09 decembrie 2009 semnat de către conducător și fostul contabil-șef al cooperativei „Sozidateli” și trei reprezentanți ai Casei Naționale de Asigurări Sociale din care rezultă că au fost verificate cărțile de salariu, borderouri de plată, tabele de pontaj și înscrierile de oferire a concediului de odihnă pentru perioada decembrie 1988 - februarie 1993.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 1 alin. (2), art. 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ, art. art. 1, 5, 52, 53 din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Solicită admiterea acțiunii, recunoașterea ilegală a refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 146/15 din 26 februarie 2015 cu privire la neincluderea în calculul venitul mediu asigurat al reclamantului și realizat în perioada 1990-1994 conform certificatului nr. 9/02 din 25 februarie 1995 la cooperativa „Sozidateli”, obligarea Casei Naționale de Asigurări Socoale să recalculeze lui Casîm Radion quantumul pensiei stabilite pentru limita de vârstă începând cu 02 octombrie 2014, cu includerea venitului mediu asigurat pentru perioada 1990-1994 la cooperativa „Sozidateli” conform ceritficatului nr. 9/02 din 25 februarie 1995, ce confirmă venitul asigurat și obligarea Casa Națională de Asiguri Sociale să achite lui Casîm Radion diferența pensiei de la momentul stabilirii acesteia la momentul emiterii hotărârii judecătorești în prezentul litigiu.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 10 noiembrie 2015, acțiunea a fost admisă, a fost recunoscut drept ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 146/15 din 26 februarie 2015 cu privire la neincluderea în calculul venitul mediu asigurat al lui Radion Casîm realizat în perioada 1990-1994 conform certificatului nr. 9/02 din 25 februarie 1995 la cooperativa „Sozidateli”, a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze lui Radion Casîm quantumul pensiei stabilite pentru limită de vârstă începând cu 02 octombrie 2014 cu includerea venitului mediu asigurat pentru perioada anilor 1990-1994 la cooperativa „Sozidateli” conform certificatului nr. 9/02 din 25 februarie 1995 și a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să-i achite lui Radion Casîm diferența pensiei de la momentul stabilirii pensiei până la momentul pronunțării hotărârii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, menținută hotărârea primei instanțe.

La 04 august 2016, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate cu emiterea unei decizii prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată considerând-o neîntemeiată.

Obiectează că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond fiind încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

Remarcă că certificatele de salariu sunt eliberate în baza conturilor personale, borderourilor de salariu și altor documente de achitare a salariului, în certificat fiind indicat numărul de eliberare și data, precum și numele și prenumele conducătorului întreprinderii și a contabilului - șef, cât și documentele în baza cărora a fost eliberat certificatul.

Consideră că din materialele dosarului s-a constatat cu certitudine că intimatul la 23 octombrie 2014 a depus documentele necesare pentru stabilirea pensiei pentru limita de vârstă anexând și certificatul de salariu eliberat de către cooperativa „Sozidateli”.

Menționează că certificatul de salariu nr. 9/02 din 25 februarie 1995 eliberat de cooperativa „Sozidateli” a fost legalizat cu ștampilă de tip vechi (RSSM), din care motiv nu a fost luat în calcul la momentul stabilirii pensiei.

Afirmă că întreprinderea, o data cu încetarea activității nu a transmis documentele spre păstrare în nicio instituție sau arhivă, deci astfel de certificate nu poate fi luat în calcul.

Mai indică că instanța de apel a apreciat arbitrar probele prezentate în susținerea poziției sale reclamanta/întimata și acest fapt a dus la emiterea unei hotărâri judecătorești nemotivate și ilegale care urmează a fi casată.

În context, consideră că la adoptarea deciziei, instanța, în limitele pretențiilor invocate, urma să aprecieze probele, să determine circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la data de 29 iunie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 102).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purceii contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Dumitru Mardari